

ЄВРОПЕЙСЬКА КОНВЕНЦІЯ ПРО ЗАХИСТ ДОМАШНІХ ТВАРИН

П р е а м б у л а

Держави – члени Ради Європи, які підписали цю Конвенцію, беручи до уваги те, що метою Ради Європи є досягнення більшого єднання між її членами;

визнаючи те, що людина має моральне зобов'язання поважати всіх живих істот, і пам'ятаючи про те, що домашні тварини мають особливі стосунки з людиною;

беручи до уваги важливість домашніх тварин у сприянні якості життя й зумовлювану цим їхню цінність для суспільства;

беручи до уваги труднощі, які виникають через величезну різноманітність тварин, яких утримує людина;

беручи до уваги небезпеки, які зумовлюються надлишковою кількістю домашніх тварин, для гігієни, здоров'я та безпеки людини й інших тварин;

беручи до уваги те, що утримання представників дикої фауни як домашніх тварин не повинно заохочуватись;

усвідомлюючи різні умови, які регулюють набуття, утримання, розведення для комерційних та некомерційних цілей та передачу домашніх тварин, а також торгівлю ними;

усвідомлюючи те, що домашні тварини не завжди утримуються в умовах, які сприяють їхньому здоров'ю та нормальному існуванню;

відзначаючи те, що ставлення до домашніх тварин дуже різняться, іноді через обмежені знання та інформованість;

беручи до уваги те, що основна загальна норма ставлення та практики, яка зумовлює відповідальне володіння домашніми тваринами, є не тільки бажаною, а й реалістичною метою,

домовилися про таке:

Г л а в а 1

Загальні положення

С т а т т я 1

Визначення

1. Під домашньою твариною мається на увазі будь-яка тварина, яку утримує чи збирається утримувати людина, зокрема у своїй оселі для власного задоволення й товариства.

2. Під торгівлею домашніми тваринами маються на увазі всі регулярні господарські операції з ними в значних кількостях, які здійснюються для отримання прибутку й пов'язані зі зміною власника домашніх тварин.

3. Під розведенням та утриманням для комерційних цілей мається на увазі розведення або утримання в значних кількостях здебільшого для отримання прибутку.

4. Під притулком для домашніх тварин мається на увазі некомерційне господарство, де домашні тварини можуть утримуватись у значних кількостях. Якщо національні законодавчі та (або) адміністративні акти дозволяють, то таке господарство може приймати безпритульних тварин.

5. Під безпритульною твариною мається на увазі домашня тварина, яка або не має притулку, або знаходиться за межами оселі свого власника чи хазяїна й не перебуває під контролем чи безпосереднім наглядом будь-якого власника чи хазяїна.

6. Під компетентним органом мається на увазі орган, визначений державою-членом.

С т а т т я 2

Сфера застосування та виконання

1. Кожна Сторона зобов'язується вжити необхідних заходів для реалізації положень цієї Конвенції стосовно:

а) домашніх тварин, які утримуються фізичною або юридичною особою в будь-якій оселі чи в будь-якому господарстві для торгівлі, розведення та утримання для комерційних цілей, а також у притулках для тварин;

б) у відповідних випадках – безпритульних тварин.

2. Ніщо в цій Конвенції не впливає на виконання інших документів про захист тварин або про збереження видів диких тварин, які знаходяться під загрозою зникнення.

3. Ніщо в цій Конвенції не впливає на свободу Сторін приймати суворіші акти про захист домашніх тварин або застосовувати положення, які містяться тут, до категорій тварин, які в цьому документі не були згадані прямо.

Г л а в а 2

Принципи утримання домашніх тварин

С т а т т я 3

Основні принципи благополуччя тварин

1. Ніхто не повинен спричиняти для домашньої тварини непотрібного болю, страждання або пригнічення.

2. Ніхто не повинен залишати домашньої тварини.

Стаття 4

Утримання

1. Будь-яка особа, яка утримує домашню тварину або яка дала згоду доглядати за нею, несе відповідальність за її здоров'я та благополуччя.

2. Будь-яка особа, яка утримує домашню тварину або яка доглядає за нею, повинна забезпечувати їй місце для проживання, турботу й увагу з урахуванням етологічних потреб тварини відповідно до її виду й породи, зокрема:

- a) забезпечувати її належною їжею та водою в достатній кількості;
- b) надавати їй відповідні можливості для фізичного навантаження;
- c) уживати всіх обґрунтованих заходів для недопущення її втечі.

3. Тварина не повинна утримуватись як домашня, якщо:

- a) не виконуються умови викладеного вище пункту 2 або
- b) незважаючи на виконання цих умов, тварина не може пристосуватися до неволі.

Стаття 5

Розведення

Будь-яка особа, яка здійснює селекцію домашньої тварини для розведення, несе відповідальність за врахування анатомічних, фізіологічних особливостей та особливостей поведінки, які можуть поставити під загрозу здоров'я та загальний стан потомства або матері.

Стаття 6

Вікові обмеження стосовно придбання

Жодна домашня тварина не може бути продана особам, яким не виповнилося 16 років, без чітко висловленої згоди їхніх батьків або інших осіб, які виконують обов'язки батьків.

Стаття 7

Дресирування

Жодна домашня тварина не повинна дресируватись у спосіб, який завдає шкоди її здоров'ю та загальному станові, особливо шляхом примушування її перевершувати свої природні можливості чи силу або шляхом застосування штучних допоміжних засобів, які спричиняють ушкодження чи викликають непотрібний біль, страждання або пригнічення.

С т а т т я 8

Торгівля, розведення та утримання для комерційних цілей, притулки для тварин

1. Будь-яка особа, яка на час набрання чинності цією Конвенцією займається торгівлею домашніми тваринами, розведенням чи утриманням домашніх тварин для комерційних цілей або яка тримає притулок для тварин, повинна у відповідний строк, який визначається кожною Стороною, заявити про це компетентному органу.

Будь-яка особа, яка має намір зайнятися будь-яким із цих видів діяльності, повинна заявити про цей намір компетентному органу.

2. У заяві зазначається:

- а) види тварин, яких залучено або планується залучити;
- б) відповідальна особа та її кваліфікація;
- с) опис приміщення та обладнання, які використовуються чи які планується використовувати.

3. Зазначена вище діяльність може здійснюватися лише:

а) якщо відповідальна особа має знання й навички, необхідні для цього виду діяльності, або в результаті професійної підготовки, або завдяки достатньому досвіду роботи з домашніми тваринами, а також

б) якщо приміщення та обладнання, які використовуються для цієї діяльності, відповідають вимогам, викладеним в статті 4.

4. Компетентний орган визначає на підставі заяви, зробленої згідно з положеннями пункту 1, чи виконуються умови, викладені в пункті 3. Якщо ці умови не виконуються належним чином, він рекомендує заходи та, якщо необхідно для благополуччя тварин, забороняє початок або продовження діяльності.

5. Компетентний орган відповідно до національного законодавства контролює виконання зазначених вище умов.

С т а т т я 9

Реклама, розваги, виставки, змагання та інші подібні заходи

1. Домашні тварини не повинні використовуватися в рекламі, розвагах, на виставках, у змаганнях та інших подібних заходах, якщо:

- а) організатор не створив відповідних умов для домашніх тварин для поводження з ними відповідно до вимог пункту 2 статті 4, а також
- б) здоров'я та загальний стан домашніх тварин поставлено під загрозу.

2. Домашній тварині не повинні даватися жодні речовини, до неї не повинно виявлятися жодне ставлення та до неї не повинні застосовуватися жодні пристрої для підвищення або зниження рівня її природних можливостей:

- а) під час змагань чи

б) у будь-який інший час, коли це може поставити під загрозу здоров'я та загальний стан тварини.

Стаття 10 **Хірургічні операції**

1. Хірургічні операції для зміни зовнішнього вигляду домашньої тварини або для інших нелікувальних цілей забороняються, зокрема:

- а) купірування хвоста;
- б) купірування вух;
- с) позбавлення голосу;
- д) видалення зубів і пазурів.

2. Винятки із цих заборон дозволяються лише:

а) якщо ветеринарний лікар вважає, що нелікувальні заходи є необхідними або з огляду на ветеринарно-медичні показники, або для користі будь-якої конкретної тварини;

б) для запобігання розмноженню.

3. а) Операції, під час яких тварина буде чи може буде переносити гострий біль, проводяться із застосуванням анестезії тільки ветеринарним лікарем або під його контролем.

б) Операції при яких застосування анестезії не вимагається, можуть проводитися особою, компетентною відповідно до національного законодавства.

Стаття 11 **Присипляння**

1. Присипляти тварин має право тільки ветеринарний лікар або інша компетентна особа, за винятком надзвичайних ситуацій, коли необхідно покласти край стражданню тварини, а допомога ветеринарного лікаря або іншої компетентної особи не може бути надана швидко, чи в будь-яких інших надзвичайних ситуаціях, передбачених національним законодавством. Усі присипляння повинні здійснюватися із спричиненням мінімальних фізичних і психічних страждань відповідно до обставин. Вибраний спосіб присипляння, за винятком присипляння в надзвичайній ситуації, повинен:

- а) або спричинити швидко втрату свідомості й смерть, або
- б) починатися зі спричинення глибокого загального знеболювання, за яким настає етап, який зрештою обов'язково призведе до смерті;

Особа, відповідальна за присипляння, повинна переконатись, що тварина мертва, перед тим, як її тіло буде ліквідовано.

2. Забороняються такі методи присипляння:

а) утоплення та інші способи задушення, якщо вони не зумовлюють наслідків, яких вимагає підпункт «б» пункту 1;

b) використання отруєних речовин або ліків, доза або застосування яких не можуть бути проконтрольовані з погляду зумовлення наслідку, згаданого в пункті 1;

c) використання електричного струму, якщо цьому не передує миттєва втрата свідомості.

Глава 3

Додаткові заходи стосовно безпритульних тварин

Стаття 12

Зменшення кількості

Коли Сторона вважає, що кількість безпритульних тварин становить для неї проблему, вона вживає відповідних законодавчих та (або) адміністративних заходів, які необхідні для зменшення їхньої кількості у спосіб, який не викликає болю, страждань або пригнічення, яких можна уникнути.

a) Такі заходи повинні відповідати таким вимогам:

i) якщо необхідним є відлов таких тварин, то він повинен проводитись зі спричиненням їм мінімальних фізичних і психічних страждань;

ii) незалежно від того, будуть ці тварини утримуватися в притулку чи будуть присиплятися, робитися це повинно відповідно до принципів, викладених у цій Конвенції;

b) Сторони зобов'язуються розглянути:

i) забезпечення можливості постійної ідентифікації собак і кішок за допомогою спеціальних методів, під час застосування яких тварині спричиняються незначні біль, страждання чи пригнічення або не спричиняються взагалі, наприклад за допомогою татуювання, а також введення реєстру номерів тварин разом з прізвищами та адресами їхніх власників;

ii) зменшення незапланованого розмноження собак і кішок за допомогою кастрації цих тварин;

iii) заохочення осіб, які знайшли безпритульних собак і кішок, повідомляти про це компетентному органу.

Стаття 13

Винятки стосовно відлову, утримання та присипляння

Винятки з принципів, викладених у цій Конвенції стосовно відлову, утримання та присипляння безпритульних тварин, можуть бути зроблені лише тоді, коли їх не можна уникнути в рамках національних програм боротьби з хворобами.

Глава 4 **Інформація та освіта**

Стаття 14 **Інформаційні та освітні програми**

Сторони зобов'язуються сприяти розвиткові інформаційних та освітніх програм з метою підвищення обізнаності й сприяння поширенню знань серед організацій та осіб, які здійснюють утримання, розведення, дресирування, вирощування домашніх тварин і торгівлю ними, про положення та принципи в цій Конвенції. У цих програмах увага приділяється, зокрема, таким питанням:

- a) необхідності дресирування домашніх тварин для будь-яких комерційних цілей чи для змагань здійснюються особами, які мають відповідні знання й уміння;
- b) необхідності перешкоджати:
  - i) даруванню домашніх тварин особам молодше 16-ти років без чітко висловленої згоди їхніх батьків чи інших осіб, які виконують батьківські обов'язки;
  - ii) даруванню домашніх тварин як призів, нагород чи премій;
  - iii) незапланованому розведенню домашніх тварин;
- c) можливим негативним наслідкам для здоров'я й нормального існування диких тварин, якби вони були придбані чи представлені як домашні тварини;
- d) ризику безвідповідального придбання домашніх тварин, що призводять до збільшення кількості небажаних і покинутих тварин.

Глава 5 **Багатосторонні консультації**

Стаття 15 **Багатосторонні консультації**

1. Сторони повинні впродовж п'яти років з часу набрання чинності цією Конвенцією та кожні п'ять років після цього й у будь-якому разі, коли б цього не вимагала більшість представників Сторін, проводити багатосторонні консультації в Раді Європи для перевірки застосування Конвенції та доцільності корегування її чи розширення будь-якого з її положень. Ці консультації повинні проходити під час зустрічей, скликаних Генеральним секретарем Ради Європи.

2. Кожна сторона має право призначати представника для участі в цих консультаціях. Будь-яка держава – член Ради Європи, яка не є Стороною Конвенції, має право бути представленою як спостерігач у цих консультаціях.

3. Після кожної консультації Сторони подають до Комітету міністрів Ради Європи звіт стосовно консультації й стосовно дії Конвенції, у тому числі, якщо вони вважають це необхідним, пропозиції стосовно внесення поправок до статей 15–23 Конвенції.

3. Відповідно до положень цієї Конвенції Сторони складають правила порядку проведення консультацій.

Глава 6

Поправки

Стаття 16

Поправки

1. Про будь-яке внесення поправок до статей 1–14, що пропонується Стороною чи Комітетом міністрів Ради Європи, повинно бути повідомлено Генеральному секретарю Ради Європи й передано ним державам – членам Ради Європи, будь-якій Стороні, якій запропоновано приєднатися до Конвенції згідно з положеннями статті 19.

2. Будь-яке внесення поправки, що пропонується згідно з положеннями попереднього пункту, повинно бути розглянуто на багатосторонній консультації не пізніше, ніж упродовж двох місяців від дати передачі Генеральним секретарем, у випадках, коли його **може** бути прийнято двома третинами більшості Сторін. Прийнятий текст повинен бути переданий Сторонам.

3. Через 12 місяців після прийняття його на багатосторонній консультації будь-яка поправка повинна набрати чинності, якщо жодна зі Сторін не повідомить про заперечення.

Глава 7

Прикінцеві положення

Стаття 17

Підписання, ратифікація, прийняття, затвердження

Ця Конвенція є відкритою для підписання державами – членами Ради Європи. Вона підлягає ратифікації, прийняттю або затвердженню. Ратифікаційні грамоти або документи про прийняття чи затвердження передаються на зберігання Генеральному секретарю Ради Європи.

Стаття 18

Набрання чинності

1. Ця Конвенція набирає чинності з першого дня місяця, що настає після закінчення шестимісячного строку з дати, коли чотири держави – члени Ради Європи висловили свою згоду на обов'язковість Конвенції відповідно до положень статті 17.

2. Для будь-якої держави-члена, яка згодом висловлює свою згоду на обов'язковість Конвенції, Конвенція набирає чинності з першого дня місяця, що настає після закінчення шестимісячного строку з дати передачі на зберігання ратифікаційної грамоти або документа про прийняття чи затвердження.

С т а т т я 19

Приєднання держав, які не є членами

1. Після набрання чинності цією Конвенцією Комітет міністрів Ради Європи може запропонувати будь-якій державі, яка не є членом Ради, приєднатися до цієї Конвенції за рішенням, прийнятим більшістю, передбаченою в пункті «d» статті 20 Статуту Ради Європи, та за умови одностайного голосування представників Договірних Сторін, які мають право брати участь у засіданнях Комітету міністрів.

2. Для будь-якої держави, яка приєдналася до Конвенції, Конвенція набирає чинності з першого дня місяця, що настає після закінчення шестимісячного строку з дати передачі на зберігання Генеральному секретарю Ради Європи документа про приєднання.

С т а т т я 20

Територіальне застосування

1. Будь-яка держава під час підписання або передачі на зберігання ратифікаційної грамоти або документа про прийняття, затвердження чи приєднання може визначити територію або території, до яких застосовується ця Конвенція.

2. Будь-яка Сторона в подальшому шляхом надіслання заяви на ім'я Генерального секретаря Ради Європи може поширити застосування цієї Конвенції на будь-яку іншу визначену в заяві територію. Для такої території Конвенція набирає чинності з першого дня місяця, який настає після закінчення шестимісячного строку з дати отримання заяви Генеральним секретарем.

3. Будь-яку заяву, зроблену згідно з двома попередніми пунктами, стосовно будь-якої території, визначеної в такій заяві, може бути відкликано шляхом повідомлення Генеральному секретарю. Відкликання набирає чинності з першого дня місяця, що настає після закінчення шестимісячного строку з дати отримання такого повідомлення Генеральним секретарем.

Стаття 21

Застереження

1. Будь-яка держава під час підписання або передачі на зберігання ратифікаційної грамоти або документа про прийняття, затвердження чи приєднання може заявити, що вона може скористатися одним чи більше застереженнями стосовно статті 6 й підпункту «а» пункту 1 статті 10. Іншого застереження зроблено бути не може.

2. Будь-яка Сторона, яка зробила застереження за попереднім пунктом, може цілком або частково відкликати його шляхом повідомлення Генеральному секретарю Ради Європи. Відкликання набирає чинності з дати отримання такого повідомлення Генеральним секретарем.

3. Сторона, яка зробила застереження стосовно положення цієї Конвенції, не може закликати до застосування такого положення будь-якою іншою Стороною; якщо її застереження є частковим або умовним, вона, проте, може закликати до застосування такого положення настільки, наскільки вона його прийняла сама.

Стаття 22

Денонсація

1. Будь-яка Сторона може будь-коли денонсувати цю Конвенцію шляхом надіслання повідомлення Генеральному секретарю Ради Європи.

2. Така денонсація набирає чинності з першого дня місяця, що настає після закінчення шестимісячного строку з дати отримання повідомлення Генеральним секретарем.

Стаття 23

Повідомлення

Генеральний секретар Ради Європи повідомляє державам – членам Ради Європи та будь-якій державі, яка приєдналася до цієї Конвенції чи якій запропоновано зробити це, про:

- a) будь-яке підписання;
- b) передачу на зберігання будь-якої ратифікаційної грамоти або документа про прийняття, затвердження чи приєднання;
- c) будь-яку дату набрання чинності цією Конвенцією згідно зі статтями 18, 19 і 20;
- d) будь-яку іншу дію, повідомлення чи інформацію, що стосуються цієї Конвенції.

На посвідчення чого ті, що підписалися нижче, належним чином не те вповноважені, підписали цю Конвенцію.

Учинено в м. Страсбург 13 листопада 1987 року англійською та французькою мовами, при цьому обидва тексти є рівноавтентичними, в одному примірнику, який передається на зберігання в архіві Ради Європи. Генеральний секретар Ради Європи надсилає засвідчені копії кожній державі – члену Ради Європи та будь-якій державі, якій запропоновано приєднатися до цієї Конвенції.